

ABONAMENTUL

Pe 1 an . . . 12 lei

Un număr nou 10 bani
vechi 40

CENTRUL DOBROGEI

ANUNCIURI

Se primesc direct la
administrația ziarului și
în condițiile cele mai
avantajoase.

Apare săptămânal în Babadag.

SUB DIRECȚIA UNUI COMITET

Redacția și Administrația Str. Carol.

Congresul Studenților

Tulcea a fost destinată de sorțuri să serve anul acesta ca loc de întâlnire în congres studențesc universitar din toată România.

De la modul cum tulcenii vor primi și vor găzdui tineretul universitar depinde și de ideea ce și va face acest tineret despre apucaturile, despre civilizația și despre gradul de ospitalitate al diverselor naționalități care alcătuiesc populația Tulcei.

În momentul când scriem aceste rânduri studentii nici n'au plecat încă din București și Iași, astfel că nu putem prezice cum au să fie găzduiți; dar suntem informați că tulcenii de naționalitate bulgară, în majoritate toți cu dare de mână, i'au declarat primarului de Tulcea „că nu primesc nici un student în casele lor, fiindcă i' știu că n'au studenți”.

Să dea Dumnezeu să nu fie așa, dar tare ne e teamă că în Tulcea studențimea are să întâmpine amare decepțiuni în ce privește gradul de cordialitate și buna-voință cu care s'ar cuveni să fie primiți.

Nu trebuie să îți pară nici odată bine de răul altuia — spune o înțeleaptă vorbă din beștrini — dar, să fii sincer, din neajunsurile întâmpinate de studențime cu par'că simt o satisfacție: acum vor vedea și ei cu ce fel de lighione ne mîncăm amarul pe aici prin Dobrogea; acum va ști studențimea universitară câtă deosebire este între românul de dincolo de Dunare, care te primește cu brațele deschise și cu toată dragostea și buna-voință când aude că ești student și că ai venit la congres, — și între bulgarimea de Dobrogea, care te primește cu me-

fiență și par'că mai mult în silincie. Nu cerem acestei paste etnice vre-o iubire fără margini pentru tineretul cel mai luminat și cel mai folositor al patriei române. Astea sunt cestiuni de înclinație naturală, cestiuni de inimă, în care firește nu te poți impune, nu le poți comanda: cerem însă ca cel puțin aparențele să știe să le salveze; cel puțin regulilor elementare de conveniență socială să știe a face față. Dar, după cum am spus mai sus, teamă ne e că nici cu atâta n'o să ne putem lauda.

Intrevéd că autoritățile și în special d-nu Dinescu, primar al Tulcei, își vor da toate silințele, cum și le au dat deja, pentru a face ca studențimea să discute liberă de ori-ce alte griji cestiunile pentru care s'a adunat, dar va fi o primire oficială și nimic mai mult; și știut este că adevăratul succes al congreselor e numat atunci când și cetățenii dau concursul lor binevoitor și se asociază din toată inima la aceste mărețe zile ale vieții universitare.

Un cetățean.

O PAGUBA ENORMA

Știut este că oceanul formează bogăția celui mai mare lac al României, a lacului Razem, este crapul. Lipovenii din Sarichioi, Jurilofca și toate satele marginase fac în fiecare an exporturi colosale de crap sărat, vindându-l pe loc cu 12—18 lei sută de chilogramme.

Anul acesta însă nu știm cum s'a făcut că aproape tot crapul a emigrat din Razem, trecând în mare pe la Gura-Portița, iar de acolo a luat-o pe lângă țerm spre gura marilor fluviu ce se varsă în Marea Neagră.

Răul însă ușor s'ar fi putut preveni. Gura-Portița are o lățime numai de vre-o 200 și ceva de metri, astfel că dacă se luau măsurile din vreme, se putea foarte lesne închiide cu un gard, mai ales că nici un vas mai mare nu a trecut vara aceasta din Mare în Razem și nici lotoile lipovenilor nu au numai-de-cât nevoie să treacă chiar prin Gura-Portița.

De dorit ar fi ca cel puțin neprevăderea aceasta să serve de învățământ pentru viitor. Razemul e singurul lac în care poți feri mai ușor peștele în contra emigrațiilor și legea pescuitului se poate aplica cu succes.

Pescarul.

CRONICA

(BICICLIȘTII LA BABADAG)

Să vă spun ce am pățit mai alaltă-eri: Mă plimbam pe stradă, cum ar fi răposatul de tristă memorie Eminescu, cu nasu 'n vînt cu mâna 'n șold. De odată aude de la spatele meu varda, varda... buf... poc... sdranc... Ce era?

Un afurisit de bulgar călare pe o haină cu două roți apucase pe Oium-baba de vale și fiindcă 'l era frică să nu mă sinucidă pe mine, ori mai la drept vorbind să nu cadă în potecere cu sbirii de la poliție, s'apucase să dea pînă la lighionel cu două roți și să tragă de cornele alea dinainte, crezînd că e căpăstru, în cât înțelegeți dumneavoastră, căci doar aveți atîta cap, s'a dus echilibrul dracului și tumba a fost gata.

Mă apropii de el, îmi iaș Țos de doftor ad-hoc și încep să 'l examinez, când colo ce să vezi? 'l lipseau 3 dinți și șase măsele de mînt; două din nările nasului se contopiseră, iar un ochi plecase de acasă fără să 'i ia ziua bună de la vecinul lui. 'l trimet la spital. Cum 'l-am dus asta nu e treaba dumneavoastră. Doctoru lipsea, așa în cât 'l luă în primire moș-Economul spitalului.

— Ce e ala mă?

— El, ce să fie, încă un pacient.

— Și ce are?

— Întrăbun-mă ce n'are? În sfârșit, fiindcă moșu nu prea vedea bine, ia un cosor, îmi trăneste pacientu jos, 'l pune un genunchi după celălalt, și 'l rado bine în cap, apoi 'l bagă cu capu într'un cazan cu apă rece până să vie doctoru.

— Ce o fi mai pățit dedu Stoian în urmă nu știu, căci eu am plecat. Tot ce pot spune e că d'atunci nu 'l-am mai zărit.

Vidi.

Rolul Congreselor Studentesci

Asupra cestiunii dacă congresele studențesci mai au să nu vre-un rost și dacă mai e bine ori vîd să se fiină prin diferitele orașe ale țării, s'au scris multe și mai ales s'au vorbit și mai multe, atât într'un sens cât și într'altul. Bărșitori nu au lipsit și chiar pe aici prin Tulcea am auzit tipuri vorbind cu ore-care despre de studențime, fără ca să 'i avut măcar cinstea să 'i cunoască mai de aproape săă să 'i făcut vre-o dată parte din acest luminat și inteligent corp.

E drept, nu mă sfîșesc de a o spune, că se găsesc și s'au găsit în tot-d'a-una printre studenți, și copilandri mai de curînd emancipași, cari au dovedit la un moment dat că au mai puțin bun simț chiar de cât muritorii de rînd cari veniseră expres ca să 'i admire. E drept de asemenea că printre studenți se găsesc și omenii de afaceri, agitatori de meserie, care profită de prilejle congreselor pentru a 'i face jocurile lor nu studențesci ci curat politice, dar după cum sunt cinei degete la o mână și nu se potrivește unul cu altul, tot astfel și studențimea, cum voiți să fie toți la un fel?

Insă marele avantaju pe care 'l procură studențimii întrunirile de caracter mai general și în special congresele, este avantajul pe care nici el înșipă, studenții,

nu 'l pot vedea momentan, iar străinii de viața studențescă nu 'l vor vedea nici odată: Aci, în întrunirile și din desbaterele acestea tumultuase și deordonate, se formază patriotismul — de multe ori împins la șovinism, lucru foarte natural — al tinerimii noastre universitare. Aci se imprimă stăruia naționalismului cu atîta putere în cât rămîne veclnic inalterabilă, ori în ce parte a țării ar fi alungat de sîrtă și ori-care ar fi mediul ce 'l va înconjura mâine, fie ca simplu cetățean, fie ca înalt demnitar al Statului, pe studentul de astă-zi.

Din acest punct de vedere privim noi congresele studențesci și iată de ce le salutăm cu bucurie. Micile supărări și neajunsuri ce forjamente ei le provocă pe ici pe colo sunt trecătoare și înfînit de mic, față de formarea unui caracter ale cărui consecințe se vor rezfrange mai târziu asupra unei națiuni întregi.

Civis.

De la Expoziție

Expoziția de lucruri casnice, produse agricole și industriale, ce s'a organizat anul acesta la Constanța, e cu mult superioară celei din anul trecut.

Afară de județele Constanța și Tulcea, anul acesta a participat și Județul Ialomița cu un însemnat număr de obiecte casnice. Nu știm dacă va participa și la alergările de caș.

Lucrurile casnice ale româncelor din Ialomița sunt excelente, de și foarte puține ca număr. Județul Tulcea e bine reprezentat prin caș de Cogelac, Atmaga, Ciucurova și Toxot.

Pentru alergările de trap iute și de fond s'au înscris aproape 20 caș numai din plasa Babadag.

Pavilionele

Din câte-și trele Județele însă, cel mai bine reprezentat în toate privințele este Județul Constanța. Primul pavilion, din dreapta, este literalmente ocupat de lucrări casnice lucrate cu gust și aranjate artistic. Țesătorile de lână, de in și de borangic sunt excelente.

E de remarcat însă, și cu mândrie trebuie să o spunem, că din toată diversitatea de naționalități care alcătuiesc populația Dobrogei, țărancele române sunt cu desăvîșire superioare în ce privește industria casnică.

Pavilionul din margine e ocupat de lucrurile aduse din Județele Tulcea și Ialomița.

Premiile

Anul acesta s'a constituit un fond de 23 mii lei pentru organizarea expoziției și pentru premii, pe când în anul trecut nu erau alocăți peste tot de cât 9000 lei. Afară de asta, s'au bătut pentru anul acesta și un însemnat număr de medalii, decorații, pentru producătorii premiași.

Medaliile și decorațiile se vor da de preferință marilor proprietari, ale căror

produse vor fi premiate. Recompensele bănești se vor da numai țăranilor.

Nu putem de cât să felicităm pe d-nul membrul al comitetului expoziției pentru această înțeleptă măsură.

Deschiderea Expoziției

Expoziția se va deschide Sâmbătă, 5 Septembrie, la orele 11 a. m., în fața membrilor comisiunilor și a autorităților locale. Vor lua parte la deschidere D-nul Prefect și respectiv precum și d-nu A. Stolojan ministru al Domeniilor, care va rosti cu această ocazie discursul de deschiderea expoziției. Vor asista apoi o mulțime de persoane din societatea bucureștenă și din alte localități, cari au rămas înadins la Constanța până după terminarea expoziției.

Dificultăți și neajunsuri

Dacă Județele Jalomita și în special Tulcea nu pot fi reprezentate mai cu succes la expoziția regională din Constanța, aceasta provine numai din cauza dificultăților de transport. Dacă o cale ferată ar lega Tulcea de Constanța locuitorii ar participa cu mult mai multă ușurință.

Apoi în spiritual țăranilor mai depărtată încă n'a pătruns siguranța că obiectele ce ea încredințază autorităților au să'i fie înapoiate în aceeași stare, și ne putându-le aduce în persoană, preferă să numai trimetă nimic la expoziție sau să dea ce are mai mediocru. Încă o greșelă care s'a făcut din anul trecut e că nu s'au premiat și obiecte de industrie proprie zisă, precum: pescărie, brânzetură, curelărie, lemnărie etc. etc.; ast-fel că anul acesta, producătorii n'au mai voit să expună asemenea produse. În general însă e un mare progres pe care îl constatăm în anul acesta.

Correspondent

Necesități școlare în Babadag

După Tulcea, orașul Babadag vine în prima linie ca comună urbană mai însemnată în județul Tulcea, atât din punctul de vedere al numărului locuitorilor, al mișcării comerciale, cât și al situației sale geografice, fiind așezat în mijlocul județului, sau mai bine în centrul Dobrogei. Relevăm aceste puncte de considerație, căci voim să abordăm de astă dată o chestiune ce stă în intimă legătură cu dânsele, anume: „cești învățământului din Babadag“.

Instrucțiunea primară se propune acum la Tulcea în 4 școli de băieți, 4 de fete și două rurale cu program urban. Fie-care clasă de la aceste școli nu are un contingent școlar mai mare de 50-60 elevi, iar copiii nu constituie o populație atât de diversă și așa de puțin cunoscută în limba română—causă capitală aci în Dobrogea de a se obține rezultate satisfăcătoare mai cu anevoie de cât în școlile de dincolo de Dunăre—prin urmare, nici numărul prea mare de copii, și nici dificultatea diversității elementelor nu stau în calea d-lor instituțiilor din Tulcea.

Situațiunea e perfect de bine aranjată, iar noi nu avem nimic de spus; din contra, nu putem îndeajuns aduce laude aceluia, cari puțin în fruntea școlilor, au știut să-și facă pe deplin datoria de a le pune în pozițiune să corespundă cu succes adevăratelor noastre cerințe naționale și culturale.

De cât, lucrurile încă cu totul altă față când privim situațiunea din orașul Babadag. Aci avem o populație școlară absolut eteroglotă; aci chiar copiii românilor—afară de al funcționarilor români—vorbesc mai numai limba turcescă; aci sunt înscrși pe lista obligatorie de școlă 650 copii. Și cu toate acestea Statul nu are în Babadag de cât 2 școli primare, și acestea încă cu clasele unite câte 2 la un institutor.

Intrebăm: ore posibil e ca institutorul de la școlă de băieți, care are în sarcina sa 76 elevi de diverse naționalități, să poată aplica programa cu sinceritate cu acelaș orar, însă cu două clase unite (a 3-a cu a 4-a)?

Este cu puțință ore, ca institutorul de la școlă de fete, să conducă două clase (1 și 2) de începători și cu o populație peste 90 de fete?

Evident că nu, căci ori va da atenție mai mult unei clase în prejudiciul celei-alte, ori ocupându-se de o potrivă de amândouă, nici una nu va fi cum se cade.

Răul e destul de manifest, și cu toate acestea el dăinuiește de ani, nu de eră, de alaltă-eră, dar credem că a sosit timpul ca și Babadagul să merite o sortă mai bună.

După cum capitala județului are școli suficiente în raport cu populația sa, după cum în orașul Sulina la o populație școlară de 80 fete în total există o școlă cu trei institutoare, cereu și pentru Babadag, orașul ce vine în prima linie după Tulcea, nu luxul de la Sulina, ci o mai echitabilă repartitie a institutorilor în raport cu numărul copiilor în vârstă de școlă.

Cerem cu stăruință separarea claselor a 3 de a 4 la școlă de băieți și 1 de a 2 la școlă de fete.

Nu ne îndoim că cererea noastră nu va fi audită și din altă considerațiune, de un ordin mult mai superior, și anume: „Babadagul e un oraș în centrul Dobrogei“, unde școlile publice au în fața lor două institute de învățământ privat întreținute de comunități.

TRIBUNA LITERARA

D-șorel X.

„Mi-ai plăcut! — o știe o lume;
Că-mi plac încă vrei dovezi?
Că-mi vei place! — iată'o vorbă
Care ați vrea, zău, să 'm-o credeți!!
Omega.

D-șorel

Te iubesc! — Tu mă iubești?
— Nu! — Fugi! — Eu te urăsc!
— De ce atunci îți mai simbești?
Vești... că... poți... te iubesc!
Alfa

Despre Monopolul Alcoolului

(Urmare și fine)

Pentru acesta el a inventat o sticlă, din care poți scoate conținutul fără a avea posibilitatea s'o refaci odată desfacută și Statul singur să sibă dreptul a fabrica asemenea sticlă, și care să garanteze nealterarea băuturii conținute. Deci totul constă în invențiunea unei sticle fiscale. Dacă aceasta s'ar introduce inconvenientul de care am vorbit ar dispărea cu desăvârșire; căci Statul rectificând alcoolul și punându-l într'o butelie fiscală, garantează

prin această băutură conținută și deci prin acesta igiena publică va fi la adăpostul ori-cărui inconvenient; apoi ori-ce fraudă s'ar observa imediat după alterarea sticlei și deci controlul ar fi mult mai ușor. Din punctul de vedere fiscal, fraudă dispărând în urma introducerii acestei sticle și taxele ce se vor percepe vor fi mai productive pentru Stat. De cât chestiunea se complică dintr'un alt punct de vedere; și iată de ce până astă-zi nu s'a introdus un monopol al alcoolului, cu toate inconvenientele și neajunsurile actualului sistem. În țările vechi, cu o industrie a alcoolului întinsă, chestiunea monopolului devine foarte grea, căci toți industriașii ar trebui desdăunați de fabricile lor, ceea-ce ar necesita Statului sume colosale de marfă și aproape imposibil de realizat. Nu poți tu, Stat, să ruinezi pe un om interdicându-i dreptul de a mai fabrica alcool și deci pierderea materialului băgat în instalațiune, căci acesta ar constitui un abus de putere. Apoi în ipoteza în care Statul s'ar decide a face acesta tot mai e o piedică, căci lăsând vinđarea alcoolului monopolizat tot în cărciumi, se face imposibil un control; ar trebui ast-fel să se suprime cărciumile și, ea și tutunul, să nu se dea dreptul de a vinde alcool de cât la anumite persoane cari să useze în mod cinstit de acest drept ce i se acordă. De preferat să se dea acest drept la veduvelor funcționarilor încetați din viață înainte de a implini anii de pensiuine, la funcționarii cari din cauza unor boii sau alte accidente nu ar mai putea a fi funcționari, la funcționarii cari din cauză că nu au putut implini un termen de pensiuine funcționând prin întropere la Stat, județ, comune sau diferite alte instituțiuni; s'ar obiecta însă la acesta că, dacă soția unui funcționar și mai ales superior, ori un funcționar bătrîn, poate a se ocupa cu o ast-fel de profesiune, răspunsul însă e ușor, căci n'are de cât debitul vinđării acestor băuturi să fie numele lor, având un om pus sub controlul și răspunderea lor, și ast-fel să asigure existența fizică. În Franța dreptul de a vinde tutun nu se acordă de cât veduvelor fără pensie, a căror bărbai mor înainte de a implini stagiul pentru a avea dreptul de pensie. Ast-fel sunt femeii cari din acest drept de vinđare realizează un câștig de 5000 până la 8000 franci pe an.

Dat fiind că în țările democratice, influența ce o exercită cărciumarii asupra alegătorilor este destul de mare, lucru care se explică prin faptul că vinđând pe credit capătă foarte mulți clienți, ne putem explica de ce în camera Franceza majoritatea deputaților socialiști sunt foști cărciumari. Fiind ast-fel o asemenea măsură, dacă ar fi să se aducă, ea ar fi posibil să cadă. Iată deci atâtea motive cari împiedică pe Stat a introduce monopolul. În ceea-ce privește pe țara noastră se știe că sunt foarte mulți comercianți de băuturi spirtoase. La noi acesta chestiune a alcoolului ar fi și mai importantă de cât în Franța.

Se știe că poporul Moldovean cumpără băuturi alcoolice de la comercianții evrei, cari îl otrăvesc, vinđându-i băuturi de cea mai prăstă calitate, lucru care a făcut pe Stat a opri evreilor dreptul de a mai vinde pe la sate, și, de și legea licenței vinđării băuturilor spirtoase prevede clar că în comunele rurale nu au drept de a deschide stabiliment de băuturi spirtoase de cât românii, totuși această măsură e nesocotită prin faptul că astă-zi tot evreii sunt aceia cari vind, procurând fonduri prepușilor lor. Din cauza căror băuturi, poporul moldovean a degenerat. Apoi tot la

noi e chestiunea fabricelor de țuică, dacă s'ar introduce monopolul de rafinare al alcoolului ar trebui ca țăranul fabricant de țuică, venind cu el la rafinăriile Statului, să 'l vinđă Statului, fiindu-i interzis dreptul de a vinde; dar Statul nu poate cumpăra la infinit! Ce se face cu restul țăranilor a căror produs n'a fost cumpărat de Stat, în cazul când numai Statul ar avea acest drept de a vinde? Chestiunea a fost pusă de d-nul Victor Antonescu, fostul meu profesor de economie politică, d-nului Alglave într'o discuție ce a avut o asupra acestui punct. D-nul Alglave evitând răspunsul în mod indirect, dice că: chiar în cazul când n'ar fi un monopol, nu se consumă mai mult alcool de cât trebuie. Dacă Statul cumpărând ar alege de la cutare sau cutare, s'ar introduce arbitragiul. Iată de ce chestiunea alcoolului în țară e foarte grea de rezolvat. Trebuie însă să ne gândim cât mai serios la densa, când vedem că populația și mai ales a Moldovei devine din ce în ce mai alcoolică și e amenințată într'un viitor mult sau mai puțin apropiat a degenera cu desăvârșire. În favoarea monopolului, mai vine argumentul următor: dacă s'ar introduce monopolul, nu numai că populațiunea Moldovei ar fi scăpată de o plagă periculoasă, dar interdicându-se evreilor, precum nu li se cedă în Franța dreptul de a vinde tutun, starea economică a țării s'ar îndrepta tot mai mult. Tot așa și la noi, acest drept de a vinde tutun s'ar putea întinde și la alcool cu același restricțiuni ast-fel că încă odată dice, evreii ar fi înlăturați cu desăvârșire de la acest comerț prin care ne-ad speculat atât de mult. Căci trebuie de luptat contra evreilor pe terenul economic mai ales, teren pe care l'au câștigat tocmai; cu cât le vom pune în cale mai multe dificultăți pe terenul economic cu atât vor începe a se retrage și a ne lăsa în pace. În scurt, monopolul alcoolului e o chestiune ce se poate rezolva și spre folosul stărei noastre economice, dar care impune serioasă atențiune tuturilor omenilor doritori de bine a țării noastre.

În parlament adese-ori s'au fost discuții vii despre monopolul alcoolului și susținut de omenii competenți în această materie, cum însă o lege ca aceasta, care la început aduce ore care perturbă și jignește liberul exercițiu al profesiunilor, e greu de aplicat, dar răul ce 'l poate aduce la început e prea mic față cu imensele servicii ce s'ar aduce țării. Numai în Rusia, Stat autocrat, s'a putut aplica în unele guvernăminte monopolul băuturilor, care astă-zi funcționează și dă rezultate destul de bune.

D. Stojanovici

Diplomat al poliției speciale de Finanțe.

DIN STEINATATE

Interviewat de un reporter al ziarului „New-York Herald“ în chestia dezarmării, Chamberlain, ministrul de coloniile al Angliei a declarat următoarele:

Țarul este sincer, dar e un visător. Fără îndoială, i s'a părut seducător să illustreze domnia sa printr'un program de pacificare universală.

Noi ne raliăm bucuros la proiectul său. În fond ceea ce cere țarul nu e de oit întrunirea unei conferințe. Probabil că se va întruni, și cind 'și va fi sfârșit ultima ședință, armatele europene se vor găsi în aceeași situație ca și astă-zi. Întreținerea lor este de sigur o grea sarcină pentru contribuabili, dar e indispensabil ca

aceștia s'o mai suportă încă vre-o câțiva ani!

Anglia, care este o națiune bogată, este mai puțin copleșită de aceste sarcini ca națiunile celorlalte; dar ea n'ar putea consimți la vre-o reducere a forțelor sale navale cît timp se va găsi în prezența unor armate europene al căror total atinge două milioane de oameni.

Afacerea Dreyfus

„Le Siècle” publică un lung articol, sub înscălitura lui Joseph Reinach, cu titlul „Cum a fost fabricată scrisoarea lui Henri”, din care extragem următoarele:

Autorii condamnării lui Dreyfus, sunt doi falsificatori, unul mort, și altul rudă sau amic cu ministrul de război.

În Octombrie 1894, când Dreyfus a fost condus la „Cherche-Midi”, acușatia se baza pe o singură piesă: borderoul, care fiind supus expertului Gobert a conchis că nu e scris de Dreyfus.

Și după alte multe probe făcute de du Paty de Clam, se vedea că borderoul nu e scris de Dreyfus.

Cu toate acestea intriga acușatie se baza pe borderou.

În cursul procesului, după o suspendare a ședinței, colonelul Henri ceru cuvînt și dîse: „că o persoană onorabilă i-a afirmat că un ofițer din al doilea birou trada”.

Dreyfus tăcînd parte din acest birou, somă pe Henri să spună cine e acea persoană onorabilă, la care Henri răspunde: „că un ofițer nu trebuie să spună nici chipului său ceea-ce i-a fost încredințat”.

Judecătorii condamnă pe Dreyfus, îngelați de afirmarea că inițiala D. din faimoselor scrisori ale colonelului Schwarzkoppen către colonelul Panizzardi, se referă la Dreyfus.

În procesul Zola, însuși Henri declară că acele scrisori n'au făcut parte din dosarul Dreyfus, deci acușarea se baza pe borderou și pe niște scrisori, cari nu se referă nici la Esterhazy, nici la Dreyfus.

Iată după d. Reinach, de ce Henri a falsificat scrisoarea:

Trebuia convins generalul Billot că Dreyfus e vinovat și că Picquart e un vizitor.

Generalul Billot însă încuraja pe Picquart în cererile lui, și la momentul hotărîtor veni la ministrul de război, nu se știe cum, pretinsă scrisoarea a lui Schwarzkoppen către Panizzardi.

Henri a fabricat actul fals, numai ca să zdrobescă ancheta lui Picquart și să salveze pe țuritorii condamnării lui Dreyfus.

Însă Henri, soldatul aspru și grosolan, n'ar fi fost nici odată în stare să tăpuiască acel fals; el a fost numai brațul, deci d. Cavaignac n'ar trebui să dică că păstrază secretul acestei taine. El era judecător în ziua când a ordonat arestarea lui Henri. Mărtea falsificatorului l'a tăcut marior.

„Ce rămîne din procesul Dreyfus, din pretinsele probe sub cari a fost zdrobit acel nenorocit?”.

NUVELA

DE CE?

(A. de Vernais)

(Ginette, agitată, intră iute în camera sa. Iși aruncă pălăria pe pat și se duce de se razimă de ferăstră).

— În sfîrșit!... am deslegat problema... sau cel puțin cred că o am. Și vreau, ca tuturor acelor cari, ca și mine s'au întregat tremurînd: „Oare, ești să fii acea pe care o iubește el?” să procur posibilitatea de a găsi un răspuns la această torturată chestie.

(Cu decizie). Fără multă vorbă, iată totă istoria; Philippe de Neuville este locotenent în al 3-lea de vînători. E înalt, brun sau blond, nu mi mai aduc aminte, însă de ceea-ce sunt sigură, e, că este frumos!

(Pușin confusă). D-șteul meu!... pôte că

n'ar trebui să spun toate acestea? Dacă Döma baronesa Solange ar ști aceasta, m'ar acoperi de ansteme.

(Cu hotărîre): Ei bine, da, o repet fiind-ca e adevărat: Mai întâi, nu trebuie să deghizăm, nici odată, adevărul; scrupuloasă asemănare a portretului, vî va face să înțelegi mai bine puterea tandreței mele, cât și violența desperării mele, când, pentru moment, mă credeam nebăgată în somă, după ce mă băcurasem, de cele mai plăcute iluzii, contrarii.

Acum, adaug că e bun; e generos; e brav; e mîndru!

Și cum Ginette a fost crescută cu el, e natural ca această sermană Ginette, să i iubească din toate puterile și să simțea mica sa inimă saltînd de bucurie în pîetul său.

(Cu gravitate). Iată de unde începe suspărarea cea mare, care m'a făcut să plîng atîta.

Philippe mai are o prietenă: Ana! care n'a crescut însă cu el! dar, e de o frumusețe ideală, cum dîce el.

Mai mult, Ana călărește ca un cavalierist; Ana sare ca un cerb; Ana e o biciclistă fără pereche, a bătut la o cursă pe repositul Chéron.

Toate acestea o făceau să semene puțin cu un demon.

În sfîrșit, cel mai mare pericol consista, după mine, în aplombul său.

Inchipuiți-vă, că a avut îndrăsnela să spună lui Philippe, că îi place!... Și D-șteu știe, dacă ar fi avut măcar timpul să se gîndescă la el, admițînd că ar fi capabil de așa ceva. Însă el o credea, bietul băiat. Și acesta îl flata; e așa de frumós!

Cît pentru mine, singurii ochii erau cari vorbeau; câte odată, îi înțelegea așa de bine! Și atunci când înțelegea, nu știu după ce, dar, îl ghiciam numai de cît, ceea-ce mă făcea nebună de fericire... Toate aceste alternative, mă omorau. În zadar făceam rugăciuni peste rugăciuni, cerînd S-tului Expedit, ca să limpedescă situația... Sufeream îngrozitor.

Iată că într-o bună zi, vine Philippe și ne invită ca să urmărim manevrele la cari va lua și el parte.

(Se intrerupe, reflectă și se înroșește)... Ori cît m'ar costa, trebuie să fac o mărturisire: Să fi fost ore S-tul Expedit care m'a inspirat? Nu știu!

La anunțarea acestui eveniment, o presiune mă făcu să iau o hotărîre decisivă, mă simțeam întărită printr-o energie necunoscută. Și fiind-că țineam mult ca să fiu încredințată asupra unui punct... luai cu hotărîre mijlocele pentru acesta.

Imediat părăsi salonul; odată afară alergînd ca o nebună, mă dusei să mă ascund într'un tuș, lângă grila, pe unde trebuia să trecă Philippe.

(Trecîndu-și mîna pe frunte). Stătu mai bine de o oră, lângă acea urticioasă grilă! Și el nu se vedea de loc! D-șteul meu, cît am suferit atunci! numai cît mă gîndesc la acea tortură, mă simț înșorată.

(Mai calmă). În sfîrșit, se zări în capul alei. În același timp inima mea, începu să bată tare... vedeam pe amicul meu!

El venea cu o față foarte veselă; care veselie, în neliniștea mea, o atribuiam unui «da» definitiv, pronunțat de către frumoasa mea rivală, care se găsea la mama mea în momentul sosirii lui.

În timp ce e mă gîndeam la acestea, el înainta repede.

Nu mai era de cît la câțiva pași. O gelozie subită, feroce, mă apucă. În momentul când Philippe era să treacă de grilă, eșii din ascunzătoare. nea, și stringîndu-i brațul cu o mîna tremurîndă, îi dîsei:

— Philippe, un singur cuvînt?

— Ascultă! dîce el, cu o tandră privire, pe care în mînia mea, n'o vădui.

— Spune-mi dacă va merge și Ana?

— Da! va merge, răspunde el, nu fără o ore-care neliniște.

Atunci, răspunsei printre dinți un teribil sfôrte bineș și fugii printre tușurile din parc, unde, după o alergare de câte-va minute, cădui pe o grămadă de frunze.

Îl aușiam strigînd în urma mea:

— Ginette, unde ești? Nu face copilării, te rog!

Ei, nu-i răspunsei de loc. Înțelegi după vocea sa, că și el suferea de asemeni în acea oră, de o vagă tîmă, și acesta mă mîngăie puțin. Îl lăsa să plece, după ce mă căuți, în zadar.

A doua zi, începură manevrele.

În timpul preparativelor, Philippe veni să ne salute pe noi, cît și grupa de prietenii care ne înconjură.

— Aide, scumpul meu, îi dîse Ana rîdînd, arată-te strălucitor.

În același timp, ea îi scutură cu tîrie mîna, după moda engleză.

Fie-care îi dîse câte ceva, în timp ce el făcea ocolul cercului, făcîndu-se că nu mă vede.

Aceasta era culmea! Ne mai putînd de durere, mă retrăsei puțin la o parte. Și rezemată de un arbore, cu ochii închiși, încercai să-mi reiau puțin calmul, căbd simții că o mîna îmi lua pe a mea.

Era mîna lui Philippe, privirea sa tristă mă întreba. Vădîndu-mă că stau nemișcată pe când lacrimi mari îmi acopereau fața mea palidă, mă întreba cu un afectos reproș.

— Cum Ginette, nici un cuvînt pentru mine, în momentul plecării mele.

Cum îi tremura vocea! Fusei învinsă! Nu mă mai gîndeam de cît la eboseliile pe cari le va îndura în timpul manevrelor, de cît la un pericol posibil.

— Oh, da! Philippe, dîsei într'un avînt care mă trădă. Menajeză-te, te conjur! Și să ne dai cît de des noutăți, pentru a fi liniștiți.

Fără voce însă, foarte încet, adăuga:

— Cît o să fiu de neliniștită, în tot acest timp!

El nu răspunde nimic. Însă ochii săi, așa de dulci! se adînciră într'oi meș. Îmi strînsese mîna cu tandrețe, mult, cum nu o făcuse nici odată: în urmă plecă; dar ești nu mai suferiam.

Sunt cinci-spre-dece zile, era sfîrșitul manevrelor, cari trebuiau să se închidă printr-o strălucitoare zarză.

Philippe comanda în primul rînd. În momentul când s'a dat comanda, caii porniră în galop. Mai în același minut, din regimentul inamic, care era în față, un cai se ambală. O catastrofă era iminentă.

Philippe, care înțelegese pericolul, se devotă cu curaj: printr-o mișcare dibace își îndreptă calul către cel ambalat, pentru a-l închide drumul.

Ciocnirea fu teribilă. Cel doi călăreși săriră pe pămînt. Din fericire nu fu nici un mort, Philippe însă era rănit.

(Surînd). Ești mă plimbam prin parc, când întâlnii pe Philippe pentru prima oră de la accidentul său.

Ei mă întâmpină cu un aer enigmatic, pîrînd foarte ocupat cu o mică cutiuță, cochetă, pe care o scose din buzunar. Apropiindu-se de mine, îmi dîse cu o voce tremurîndă:

— Ginette, m'am jurat, că nu voi purta crucea aceasta, de cît atunci, când femea pe care mi-am ales-o va consimți să mă decoreze. Îmi vei respinge ore cererea?

Privirea sa era atît de rugătoare! Se puse în genușii, foarte neliniștit, pe când degetele mele tremurînde, îngelate de ochii mei muiși în lacrimi, în zadar încercau să prindă crucea.

El surise foarte emoționat. Îndreptă mîna

mea nelindemănatecă și bine, rîu, crucea fu prinsă de tunica sa; el duse de mai multe ori la buzele sale, degetele mele, pe cari le reținu.

Și cum fiind surprinsă, încercam să mi retrag mîna, el mi dîse, foarte vesel:

— Mult iubita mea Ginette... în fine e « mea »!

Nu mă puțui însă opri de a nu-i dîce:

— Fără S-tul Expedit, sunt sigură că Ana ar fi fost aceea pe care ai fi capturat-o?

— Ana!... repetă el, indignat. Acea fără inimă! Nici odată!

— Adevărat? Și de ce mă iubești pe mine, Philippe? Îl întreba cu naivitate.

— Pentru micul și scumpul sensitiv care bate colo! dîse el, arătînd locul unde crucea se agita, urmînd mișcările tunicii sale.

Iată de ce fui ești acea pe care o iubea el!!!

MIL.

INFORMAȚIUNI

În urma morții Impărătesei Elisabeta, a Austriei, asasinată, după cum se știe, de către anarhistul Luccheni, pe cheul Mont-Blanc din Elveția, A. S. R. Principele Ferdinand a renunțat la călătoria ce proiectase a face prin Dobrogea. A. S. R. Iși manifestase încă de acum o lună dorința de a visita monumentul de la Adam-Clisi, după care apoi să tacă o călătorie prin mijlocul Dobrogei până la Babadag. A. S. R. va reprezenta Curtea noastră Regală la înmormîntarea Impărătesei Austriei.

Toate dispozițiile luate de prefectura de Constanța în vederea primirei au fost conțurate.

—x—

D-nu Nenișescu, prefectul jud. Tulcea, a plecat la București, de unde se va înapoia la Constanța, însoțind pe d-nu D. Sturdza, președintele consiliului de miniștri, și pe d-nii miniștri Stolojan și Berendiș, cari vor asista la alergările de cai de la hipodromul Anadolchiof; tot pentru a însoți pe d-nii miniștri până la Constanța a plecat Vineri la București și d-nu Luca Ionescu, prefect de Constanța. După expoziție d-nu Nenișescu va veni la Tulcea.

—x—

Se crede că studenții au renunțat la proiectul de a mai face voiajul pe mare cu vaporul, de la Tulcea la Constanța, întru cît nici până când punem ziarul sub presă, comitetul organizator al Congresului n'a avisat autoritățile din Constanța despre acest scop.

—x—

Toate trupele din divizia activă a Dobrogei vor fi concentrate efectiv numai pe termen de 15 zile, dintre cari o zi va fi destinată pentru mică manevre în Sudul Babadagului.

—x—

Se svonește că o bandă de hoți de cai s'ar fi ivit prin plasa Hârșova. S'au luat de către d-nu subprefect Davidescu toate măsurile pentru urmărirea și prinderea acelor tâlhari. Patru dintre ei sunt îmbrăcați turcește.

—x—

Aflăm că d-nu Grădișteanu, noul director general al teatrelor, ar fi convenit cu d-na Nuovina să cânte pe scena teatrului Național din București în viitoarea stagiune de la 15—25 Noembrie; cu d-na Darclee de la 5—15 Decembrie și cu d-ra Teodorini de la 12—22 Ianuarie. Nu putem de cât să ne mândrim că noul director al teatrelor depune atâta stăruință și face atâtea sacrificii pentru ca vocea compatriotelor noastre, cari au făcut admirația lumii întregi, să illustreze și scena teatrului nostru național. Fie-cărei din cele 3 „stele” direcția teatrelor a convenit a le da câte 2000 lei pe sēră, afară de ori-ce alte cheltueli cari vor privi exclusiv pe direcție.

Printre diferitele obiecte aduse la expoziția din Constanța, găsim și 4 eșantioane granit, cu pasta feldspatică vênătă, de o consistență fenomenală, luate dintr'o rocă de peste 100 hectare la suprafață, găsită în comuna Cierăcci, pe proprietatea lui Dumitru D. Chiparu. Societatea care exploatează granitul de la Turcôia a oferit deja proprietarului 4 lei și ceva pe m. c. dar acesta nevoind a o da în mâna străinilor, a convenit cu vre-o câțiva capitaliști români cu 2,50 m. c. rezervându-și dreptul de cantine etc. pe sēmă.

Aflăm că guvernul Otoman a cerut guvernului nostru să i închirieze vaporul „Regele Carol” pentru a aduce pe Impăratul Germaniei de la Constantinopol în Constanța, cu ocazia vizitei ce acesta va face M. S. Regelui nostru.

D-l A. Clouard, comerciant de semințe din Capitală, a cerut ministerului de Domenii să i-se acorde 100 hectare de pământ în Dobrogea, pentru cultivarea bumbacului.

Ministerul încuviințând cererea, a rămas ca d-l Clouard să-și alegă locul.

Curtea de apel secția II din București, a stabilit următoarea juris-

prudență relativ la soliditatea girurilor:

Pentru ca girul să aibă valoare și să dea naștere la obligațiunile cambiale, trebuie să fie scris pe cambie, datat și semnat de girant, sau cel puțin, dacă este în alb, să poarte semnătura girantului. Dacă posesorul cambiei, n'a intentat acțiune cambială, în contra girantului în termen de 15 zile, de la data protestului, el pierde dreptul de a mai intenta în contra girantului o asemenea acțiune.

Comisiunea de apel a județului Tulcea, a luat următoarea hotărâre în materia fiscală.

Elevatoarele pentru încărcatul și descărcatul pe corăbii, sunt a se considera ca ateliere, și supuse ca atare la taxa proporțională de 5%.

Sujbe vacante

În plasa Babadag fiind vacante 7 locuri de comisari comunali plătiți cu 60—80 lei lunar se încuviințează cei cari doresc a ocupa asemenea locuri că se preferă cei cari îndeplinesc următoarele condițiuni:

- 1). Să fie român
- 2). Să aibă vîrstă de cel puțin 25 ani, o constituție robustă
- 3). Să se fi eliberat din armată cel puțin cu gradul de sergent
- 4). Să probeze că e om corect și neafectat de viții.
- 5). Cererile și actele respective se vor adresa subprefecturii plășei Babadag, jud. Tulcea.

Aflăm că D-ra Maria Botez, institutore la școala de băieți din orașul Babadag, a propus Ministerului Instrucțiunii Publice, să se aplice și în școlile noastre publice, după cum se obișnuiește la cele catolice, împărțirea de tablouri și iconițe care reprezintă episoade istorice, în scopul de a deștepta emulațiunea între copii și a evita diferitele pedepse ce se practicau până acum în școle.

Ministerul admitând să se pună

de-o-camdată în practică această măsură la școala de băieți din Babadag, noi felicităm cu căldură pe tinera și inteligenta institutore de succesul ce a obținut.

Membrii corpului didactic primar intruniți în conferință la Tulcea au cerut d-lui Revisor școlar, să aducă la cunoștința Ministerului Instrucțiunii Publice dorința lor nestrămutată de a li se acorda trimiterea unui reprezentant al lor în consiliul general de instrucțiune.

Data fiind împrejurarea că nevoile școlii din Dobrogea sunt cu totul altele de cât a celei din țară, desideratul corpului didactic în această privință merită totă atențiunea guvernului.

La externatul secundar din Tulcea s'au înscris până acum 33 fete.

Inscrierile continuă, d-l Ministru al Instrucțiunii a luat laudabila măsură ca fetele ce au cerut la Minister înscrierea în școlile Statului din țară, și n'au fost admise, să pōtă fi primite în externatul din Tulcea chiar și după trecerea termenului din înscriere.

Avis celor interesați.

Fcșta Redacției

M. Lănceru: Ți-am pierdut urma, serie-ne pe unde mai ești. Dragostea asta o înțeleg, credem: să nu rămân Tribuna Literară văduvă de cel mai iubit colaborator al ei.

Quasi Bruder. Mi se pare că ai făcut o glumă de prost gust.

Coresp. Tulcea. Colegul 'mă-arătat scrisoarea. În privința motivelor invocate n'am nimic de obiectat... ca valoare „extrinsecă”. Dar ca valoare „intrinsecă” lasă mult de... bănuie.

X minus Y. Tot ești stric. Trebuia să înghit și ponosul ăsta cum am înghițit atâtea altele. Al. C. Calafat. Când îți iei concediul? Am scris la Mog. că vii cu tine.

Unei Instii. Colegu e de vină. Eu de unde aș fi știut? I-ar trebui o răfuială; mă delegi pe mine?

Fug. R. V. „Ați 'ți e inima 'n pusti'?” Te cred, dar n'am ce 'ți face.

W. Tulcea. Nu ești departe. C. Idem. Tăgăduiește dacă 'ți dă mâna; lento, lento, pas și allegretto; ori vrei să câștigi ce ai pierdut prin trădarea vîrului?

G. Rii. Adică nu ție, te superi? Când tot 'ți admira grațiile, trebuie să fi flatat nu superat.

Era. Tulcea. Ma plume écrit
Et je ne sais pour qui
Mais mon coeur me dit
Que c'est pour ma chérie.

R. M.
C. Măela. Ai eșit în tablou ca o fecioră nevinovată, cu chipul blând și privirea senină. Numai popa Vasile parc'ar fi un jupân la mustru; are frichi de don căprar.

V. Cășta. Mulțumim de urările aduse personalului și Centrului. Și între noi se încălzește chestia de o vie simpatie.

Gh. Măela. Căne Gheorghe îți dorim euvântul Evangheliilor; ca stelele cerului și năstul marelui.

Aparatul Electric

„SANATATEA”

inventat de
ION PETRESCU-CARPINȘEANU

Cu mult superior tuturor celor din străinătate, fiind construit în toate părțile după principiile științei adevărate; modele de diferite mărimi și forme, spre a satisface exigențele variate ale publicului, vindecă: boala de stomac, Reumatism, boala de ochi, de urechi, boala nervoasă în genere și are o influență imediată și salutară asupra organelor Genito-Urinare și prin stimulațiunea ce imprimă tuturor funcțiunilor organismului, dându-le o mare vitalitate, îl face apt a elimina principiile tuturor bolilor, ori ce numire ar avea.

Modele cu prețuri de la 3—6 lei se află de vânzare în Constanța la librăria d-lui D. Nicolaescu.

La Tipografia Dimitrie Nicolaescu din Constanța, se execută ori-ce lucrări atingătoare de această branșă.

FABRICA DE APE GAZOSE CHIMICE PURE

Alexandru Andreescu

— FARMACIST —

Luând însumi direcțiunea fabricii, fac cunoscut numeroșii mele clienți și onor. public, că am montat-o din nou cu diferite aparate sistemul cel mai nou și nu întrebuijex în fabricațiune de cât acid carbonic lichid.

Dr. A. Marculescu

— BABADAG —

Consultațiunii de la orele 9—12 a. m. și de la 2—6 p. m.

Papier HIGH-LIFE

Fumez le

PANAMA

DOUCEUR

FINESSE &

SOLIDITE

Ou ne fumez pas.

Depôt G-1: Creanga & Comp. — București, Str. Șepcarilor.

Hârtia „Panama” — un produs cu totul special al fabricilor Absde din Franța. — este fabricată din olandă amestecată cu orez, din care s'au extras cu deservire bumbacul, ținându-se chimicește seamă de cantitatea de grăsime și de aromă a tutunurilor românești, scrupulos analizate în laboratoarele d-lui Pasteur savantul bacteriolog din Franța. Deci, 1) Nu îngrăște țigara; 2) Nu stinge țigara de fel; 3) Nu ăgriie gâtul. Garanții complete și legale în contra falsificării.

NOUA LIBRARIE ȘI PAPETARIE „ROMANA”

— BABADAG —

VICTOR WELTER

Am onore a aduce la cunoștința Onor. Public și în special d-lor: Invetatori, Primari și Notari din prin comunele rurale, că cu începere de la 1 Iunie 1898, **am deschis și asortat**, noul meu magazin cu tot felul de material necesar cancelariilor ori cărei autorități.

Asemenea am adus un mare asortiment de cărți școlare, literare și științifice, precum și un stoc considerabil de rechizițe școlare, toate în vederea premiilor de ast-timp pentru elevi, prețuri foarte avantajoase.

TABLOURILE

M. M. L. L. Regele și Regina și A. A. L. L. R. R. Principele și Principesa României

Precum și diferite altele cu peisage

Se află de vânzare la Librăria D. Nicolaescu, din Constanța.

Girant responsabil: I. POFOVICIU.

TIP. „ROMÂNĂ”, DIMITRIE NICOLAESCU. — CONSTANȚA